

SAMOSTALNIKI 3. DEKLINACIJE

SAMOSTALNIKI KONZONANTNE VRSTE 3. DEKLINACIJE

1. RAZRED

- osnove na *L, R, N, S*
- večinoma MOŠKEGA spola

dolor, doloris m. (bolečina)

Izjeme ženskega spola

1. osebe ženskega spola: mater, matris f. (mati)
2. arbor, arboris f. (drevo)
3. besede, ki se v nom. sg. končajo na - do, - go in - io.

- e, - a, - um

2. RAZRED

- osnove na *C, G, D, T, B, P*
- večinoma ŽENSKEGA spola

vox, vocis f. (glas)

- e, - a, - um

	SG.	PL.
nom.	dolor	dolore <i>s</i>
gen.	dolor <i>is</i>	dolor <i>um</i>
dat.	dolor <i>i</i>	dolor <i>ibus</i>
acc.	dolor <i>em</i>	dolore <i>s</i>
abl.	dolore <i>e</i>	dolor <i>ibus</i>

SAM. SR. SPOLA KONZONANTNEGA DELA 3. DEKL.

o L, R, N, S

Izjeme srednjega spola

1. Samostalni na - ur, - us, - men.
corpus, corporis n. (telo)
ius, iuris n. (pravo)
2. Izjeme, ki se jih naučimo na pamet.
iter, itineris n. (pot)
ver, veris n. (pomlad)
aes, aeris n. (bron)
os, oris n. (usta)
cadaver, cadaveris n. (truplo)

o C, G, D, T, B, P

Izjeme moškega spola

lapis, lapidis m. (kamen)
dens, dentis m. (zob)
fons, fontis m. (vodnjak)
mons, montis m. (gora)
pes, pedis m. (noga)

Izjeme srednjega spola

caput, capitis n. (glava)
cor, cordis n. (srce)
lac, lactis n. (mleko)

	SG.	PL.
nom.	corpus	corpora
gen.	corporis	corporum
dat.	corpori	corporibus
acc.	corpus	corpora
abl.	corpore	corporibus

SAMOSTALNIKI VOKALNE VRSTE 3. DEKLINACIJE

1. RAZRED

- nom. na - **e**, - **al**, - **are**
- SREDNJEGLA spola

animal, animalis n. (žival)
mare, maris n. (morje)
exemplar, exemplaris n. (primer)

	SG.	PL.
nom.	animal	animalia
gen.	animalis	animalium
dat.	animali	animalibus
acc.	animal	animalia
abl.	animali	animalibus

- i, - ia, - ium

2. RAZRED

- nom. na - **is**, - **es**, (- **er**)
- ŽENSKEGLA spola

avis, - is f. (ptica)

Izjeme moškega spola

1. samostalniki, ki se v nom. sg. končajo na - **cis**, - **guis**, - **nis**.
2. mensis, - is m. (mesec)
3. samostalniki na - **er**.
4. imena moških oseb

	SG.	PL.
nom.	avis	aves
gen.	avis	avium
dat.	avi	avibus
acc.	avem	aves
abl.	ave	avibus

- e, i, - ium

IZJEME V SKLANJATVI

o 2. RAZRED VOKALNEGA DELA 3. DEKL.

Nekatere besede tega razreda imajo acc. sg. - **im** (namesto – em) in abl. sg. - **i** (namesto - e).

Sem spadajo tudi rečna in mestna imena na - **is**.

Neapolis, - is f. (Neapelj)

turris, - is f. (stolp)

sitis, - is f. (žeja)

febris, - is f. (mrzlica)

	SG.
nom.	turris
gen.	turris
dat.	turri
acc.	turrim
abl.	turri

o 2. RAZRED KONZONANTNEGA DELA 3. DEKL.

Sam. tega razreda, ki se jim osnova končuje na dva konzonanta imajo v gen. pl. Končnico – **ium**.
dens, dentis m. (zob)

	PL.
nom.	dentes
gen.	dentium
dat.	dentibus
acc.	dentes
abl.	dentibus

o BESEDA VIS

Beseda vis ima v sg. samo nekaj sklonov. V pl. je navadna beseda 2. razreda vok. dela 3. dekl.
vis, vim, vi f. (moč)

	SG.
nom.	vis
gen.	/
dat.	/
acc.	vim
abl.	vi

FUNKCIJE ABLATIVA

1. [Ablativ ločitve](#) OD KOD? OD KOGA ali OD ČESA?
2. [Pomen mestnika \(lokativa\)](#) KJE?
3. [Orodnik \(instrumental\)](#) S KOM ali S ČIM?

NEPRAVILNI GLAGOL POSSUM

POSSUM, POTES, POSSE (morem, lahko)

Glagol possum je sestavljenka iz **pot + oblike glag. SUM**. Če se oblika sum začne na s, se t asimilira v s. v ostalih primerih t ostane.

Possum je modalni glagol s pomenom moči, morem (I can). Glagol possum pa lahko v slo. prevedemo s prislovom lahko. V primeru, da prevajamo iz slo. v lat. moramo slo. prislov lahko najprej nadomestiti z glagolom moči, morem.

Ker je possum modalni glagol mora ob njem stati glagol v infinitivu.

Lahko grem v terme. → In thermas irre possum.

	SG.	PL.
1.	possum	possumus
2.	potes	potestis
3.	potest	possunt

DATIVUS POSSESSORIS (dativ posestnika)

V latinščini lahko posedovanje izrazimo na dva načina:

Mark ima njigo

1. **kot v slovenščini**
Marcus librum habet.
2. **dat. posestnika + glagol esse**
Marco liber est.